Правила прийому до закладу освіти. Затвердження порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти

Наказом МОН від 20.05.2024 №714 було затверджено Зміни до Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти (далі – Порядок). Цей наказ зареєстрований в Міністерстві юстиції України і вже набув чинності з 01 серпня 2024 року (крім підпункту 6 пункту 1 змін, який набрав чинності з 01 січня 2025 року).

Загальні вимоги до зарахування учнів

Для зарахування неповнолітньої дитини до закладу освіти один із її законних представників має подати заяву, у якій зазначити відомості про серію, номер (за наявності) та дату видачі таких документів:
1. Свідоцтва про народження дитини. *У разі його відсутності керівник закладу освіти зобов'язаний невідкладно поінформувати орган опіки і піклування;*
2. Медичної довідки за формою первинної облікової документації № 086-1/о (подається лише при зарахуванні **на очну** (денну, вечірню) форму або **при поєднанні цієї форми з іншими формами** здобуття освіти);
3. Відповідного документа про наявний рівень освіти (за наявності). У випадку його відсутності або відсутності інформації щодо наявного рівня освіти або попередніх результатів оцінювання в АІКОМ чи ЄДЕБО, вони можуть бути встановлені відповідно до пункту 4 розділу ІІ Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти. Також у Порядку визначено особливості визнання результатів наявного рівня навчання певних категорій учнів:

- для учнів, які в умовах воєнного стану вимушено виїхали за межі України та повернулися в Україну, – порядок визнання результатів наявного рівня навчання визначається педагогічною радою закладу освіти;
- для учнів із числа ВПО воно може бути здійснено на основі довідки або іншого документа, виданого закладом освіти за місцем тимчасового перебування.

У разі наявності та за бажанням заявника у заяві про зарахування зазначаються відомості про серію, номер, дату видачі:
висновку про комплексну (чи повторну) психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини *(для зарахування дитини з ООП до інклюзивного чи спеціального класу (з його утворенням у разі відсутності))*;
одного з документів, що підтверджує місце проживання або перебування дитини чи одного з її законних представників на території обслуговування закладу освіти (згідно з абзацами третім - дев'ятим пункту 8 Порядку ведення обліку дітей дошкільного, шкільного віку та учнів).
Заява про зарахування за вибором заявника може бути подана:

- особисто (нарочно) або електронною поштою, факсом, іншими засобами електронного зв'язку. У таких випадках заява оформляється за зразком (додаток 1 до Порядку) та надається документ, що посвідчує особу заявника (сканована

копія чи фотокопія у разі подання засобами електронного зв'язку). Ці заяви вносяться відповідальним працівником до АІКОМ;
- в електронній формі з використанням АІКОМ або онлайн-сервісів через особистий кабінет. Заява має бути підписана кваліфікованим електронним підписом заявника або відповідального працівника.

Зарахування дітей до закладу освіти здійснюється, як правило, до початку навчального року та відповідно до території обслуговування (крім закладів загальної середньої освіти, що забезпечують здобуття **виключно профільної середньої освіти**). Зарахування дітей до початку і впродовж навчального року здійснюється виключно на вільні місця в один заклад освіти або у кілька закладів.

Зарахування до початкової школи

Заява про зарахування дитини до 1-го класу закладу освіти, за яким закріплена територія обслуговування, на якій проживає (перебуває) ця дитина, подається одним із батьків дитини особисто до 31 травня. Також батьки можуть подавати документи до інших закладів освіти (без обмеження їх кількості) для зарахування на вільні місця. Присутність дитини під час її подання, жеребкування або зарахування не є обов’язковою і не може вимагатися працівниками закладу освіти чи бути умовою її зарахування.

Упродовж 01-15 червня заяви про зарахування не приймаються, що не виключає права батьків подавати їх після 15 червня на вільні місця.

Якщо станом на 31 травня кількість поданих заяв про зарахування не перевищує загальної кількості місць у першому класі, видається наказ про зарахування усіх дітей (не пізніше 01 червня). Список зарахованих учнів із зазначенням їх прізвищ автоматично створюється на підставі опрацювання заяв в АІКОМ та оприлюднюється виключно в закладі освіти.

Якщо станом на 31 травня кількість поданих заяв про зарахування перевищує загальну кількість місць, зарахування дітей відбувається за такими правилами:

1. До 01 червня включно зараховуються усі діти, які мають право на першочергове зарахування:

підтверджене місце проживання (перебування) на території обслуговування закладу освіти;

діти є рідними (усиновленими) братами та/або сестрами дітей, які здобувають освіту у цьому закладі, чи дітьми працівників цього закладу освіти, чи випускниками дошкільного підрозділу цього закладу освіти (за його наявності).

До класів, у яких навчання здійснюється мовою корінного народу чи національної меншини поряд з державною мовою, першочергово зараховуються діти, які належать до цих нацменшин.

2. До 15 червня включно на вільні місця зараховуються діти за результатами жеребкування. Також за умови утворення окремого класу зараховуються діти, які не проживають (не перебувають) на території обслуговуванняу, але бажають здобувати освіту за освітньою програмою, що використовується закладом освіти та затверджена ДСЯО.

Упродовж двох робочих днів з дня зарахування дітей на інформаційному стенді та офіційному веб-сайті закладу освіти заклад освіти оприлюднює таку інформацію:

список зарахованих учнів із зазначенням лише їх прізвищ;

оголошення про дату, час, місце і спосіб проведення жеребкування;

інформацію про кількість вільних місць і прізвища дітей, які претендують на вільні місця;

наказ керівника закладу освіти про утворення конкурсної комісії у складі 3 осіб для проведення жеребкування.

Якщо кількість дітей, які мають право на першочергове зарахування, перевищує спроможність закладу освіти, орган управління освітою має невідкладно запропонувати батькам перелік закладів освіти, максимально доступних і наближених до місця їх проживання, а також сприяти їх зарахуванню.

Після 15 червня зарахування на вільні місця відбувається у такому порядку:

до початку навчального року – діти, які мають право на першочергове зарахування;

упродовж навчального року – у порядку надходження заяв про зарахування.

Зарахування дітей до 2-4 класів початкової школи відбувається на вільні місця у порядку надходження заяв про зарахування.

Зарахування до ліцею

Зарахування учнів до 10 класу закладу освіти, який забезпечує здобуття профільної та базової освіти, відбувається після переведення засобами АІКОМ учнів 9 класу, які не виявили намір припинити навчання в ньому. На вільні місця (за їх наявності) діти зараховуються за конкурсом.

Для зарахування до закладу освіти, який забезпечує здобуття виключно профільної освіти, заяви про зарахування подаються до 15 червня включно, а зарахування відбувається, як правило, за конкурсом.

До початку та впродовж навчального року у 10-11 (12) класах можуть бути проведені додаткові вступні випробування для зарахування на вільні місця, що проводяться на загальних засадах (у тому самому порядку і за аналогічними завданнями, що й основні вступні випробування). У такому випадку наказ про зарахування видається не пізніше наступного робочого дня після оголошення результатів конкурсу або прийняття відповідного рішення апеляційною комісією.

Проведення конкурсу

Якщо кількість поданих заяв про зарахування станом на 15 червня не перевищує нормативної наповнюваності класів, конкурс не проводиться. У такому випадку наказ про зарахування видається впродовж одного робочого дня, після якого зарахування відбувається на вільні місця у порядку надходження заяв.

Порядок вступу до закладу освіти та конкурсні завдання для вступних випробувань (види, форми проведення, кількість конкурсних випробувань (не більше двох), перелік питань, теми творчих робіт із зазначенням вимог до їх змісту, порядку оформлення)

схвалюються педагогічною радою закладу освіти та затверджуються його керівником. Ці документи мають бути оприлюднені на інформаційному стенді закладу освіти та на його веб-сайті не менше ніж за два місяці до початку проведення конкурсних випробувань.

Рішення про проведення конкурсу має бути оприлюднене не пізніше наступного робочого дня після його прийняття та містити інформацію про дату, місце і час проведення вступних випробувань. Наказом керівника закладу освіти мають бути створені та затверджені склади комісій:

для проведення конкурсу – конкурсна комісія;

для оцінювання результатів конкурсних випробувань – предметні комісії за кожним із предметів.

Один і той самий педагогічний працівник (крім практичного психолога) не може входити до складу більше ніж однієї комісії.

Проведення вступних випробувань має відповідати таким вимогам:

бути спрямованими виключно на перевірку результатів навчання, визначених державними стандартами початкової та базової середньої освіти. Забороняється вимагати від учнів характеристики з попереднього місця навчання, довідки з місця роботи батьків та інші документи;

можуть проводитись в усній, письмовій та/або з використанням цифрових технологій формах (тестування, диктант, письмова робота, усне опитування за білетами, захист творчих робіт, співбесіда тощо). Результати усного випробування оголошуються в той самий день, письмового та цифрового – не пізніше ніж через три робочих дні після його проведення;

конкурс з одного навчального предмета для всіх вступників має відбуватись, як правило, в один день. Не допускається застосовувати ті самі варіанти завдань для випробувань, що відбуваються у різні дні.

Роботи учасників конкурсу та аркуші із записами, зробленими вступниками під час підготовки до усного випробування, та результати конкурсних випробувань, оформлених у вигляді протоколів відповідної комісії, зберігаються у закладі освіти не менше одного року.

Списки учасників конкурсу з виставленими балами оприлюднюються у приміщенні закладу освіти, а наказ про зарахування видається не пізніше наступного робочого дня після оголошення результатів конкурсу або прийняття відповідного рішення апеляційною комісією. Якщо учень визнаний переможцем у декількох закладах освіти, він зараховується до того закладу, до якого надав оригінал документа про освіту та інші необхідні документи впродовж п’яти робочих днів після оголошення результатів конкурсу, але не пізніше 31 серпня.

Конкурс має бути завершений впродовж двох тижнів з дня його оголошення (із урахуванням часу для подання апеляційних скарг).

Подання апеляційних скарг

Якщо учасник конкурсу (чи один із батьків) не згоден з рішенням конкурсної комісії, він може протягом двох робочих днів після оголошення результатів конкурсу звернутись з апеляційною скаргою до відповідного органу управління освітою.

Упродовж трьох робочих днів з дня її надходження апеляційна комісія зобов'язана її розглянути та ухвалити обґрунтоване рішення, зокрема:
залишити рішення конкурсної комісії без змін;
змінити чи анулювати результати оцінювання учасника (учасників);
визнати результати конкурсу недійсними і зобов'язати організувати конкурс повторно.
До складу апеляційної комісії не можуть входити працівники закладу освіти, в якому проводився конкурс. Проведення будь-яких додаткових конкурсних випробувань дитини під час розгляду апеляційної скарги забороняється.

Переведення учнів між закладами освіти

Для переведення неповнолітнього учня з одного закладу освіти до іншого один із батьків має переглянути в АІКОМ наявність місць в обраному закладі освіти та подати заяву про переведення на вільне місце (особисто (нарочно), електронною поштою, факсом, іншими засобами електронного зв'язку або з використанням засобів АІКОМ або онлайн-сервісів). Упродовж 5 робочих днів з дати отримання заяви про переведення керівник закладу освіти має внести її в АІКОМ, опрацювати її та надати відповідь про зарахування або обґрунтовану відмову в переведенні учня.
Для переведення учня відповідальний працівник за допомогою АІКОМ формує запит щодо його відрахування до закладу освіти, в якому він навчається. Він відображається в електронному кабінеті батьків в онлайн-сервісі для підпису заяви про переведення засобами кваліфікованого електронного підпису.
Заклад освіти, в якому навчається учень, упродовж 5 робочих днів погоджує заяву про переведення в АІКОМ та відраховує учня для його подальшого зарахування до іншого закладу освіти.
Для переведення учня (відрахування із закладу освіту та зарахування в інший заклад освіти) в АІКОМ формуються відповідні накази.

Відрахування учнів із закладів освіти

Відрахування дітей із зазначенням підстав здійснюється керівником закладу з використанням засобів АІКОМ або онлайн-сервісу. Із закладу освіти відраховуються учні, які:
здобули повну загальну середню освіту та отримали відповідний документ про освіту;
зараховані до іншого закладу освіти;
переводяться до іншого закладу освіти;
вибувають на постійне місце проживання (перебування) за межі України;
у зв'язку зі смертю.
Про відрахування учнів з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які переводяться до іншого закладу освіти або вибувають за кордон, школа має повідомити відповідну службу у справах дітей не пізніше наступного робочого дня з дня видання наказу.
Крім того, за рішенням педагогічної ради та відповідно до наказу керівника можуть бути відраховані (чи переведені на іншу (крім денної) форму у цьому самому чи іншому закладі освіти) учні 9 класу, які були зараховані до закладу за результатами конкурсу і здобули початковий результат (1, 2 чи 3 бали) чи не здобули жодного

результату річного оцінювання та (або) ДПА з одного з предметів, що вивчалися поглиблено. У такому випадку у двотижневий строк до дня відповідного засідання педради заклад освіти має письмово проінформувати батьків дитини та орган управління освітою щодо можливого відрахування. Рішення про відрахування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, приймається лише за згодою органів опіки та піклування.

Також відповідно до рішення педагогічної ради можуть бути відраховані із закладу освіти або переведені на іншу (крім денної) форму здобуття освіти в цьому самому або іншому закладі освіти учні, які не завершили здобуття повної загальної середньої освіти та не отримали відповідний документ про освіту після завершення останнього класу ліцею (крім осіб, що не відвідували заклад освіти в умовах воєнного стану в Україні або її окремих місцевостях).

Відрахування учнів, які навчаються (навчались) в закладах освіти, розташованих на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих російською федерацією, та/або учнів, щодо яких відсутня будь-яка інформація про місце їхнього проживання (перебування), не допускається крім випадків ліквідації, реорганізації, перепрофілювання (зміни) типу таких закладів освіти.